

Как да разпределим оптимално месечния си бюджет?

За икономически кризи се говори още от древността, когато хората са преживявали различни такива. Изключително важно е, особено във време на криза, да планираме оптимално.

1. Спестете поне 10% от бюджета си

Икономистите съветват да спестяваме поне 10% от месечния си бюджет. Има обаче и правило „80-20“, според което е добре да заделяме не 10%, а 20% от месечния си бюджет.

2. Пирамидата на Маслоу

При планирането на месечния бюджет на помощ идва т. нар. Пирамида на Маслоу, според която трябва да задоволим два основни типа потребности, от които не можем да се лишим дори по време на криза: основните човешки нужди и изискванията за сигурност. Сред тях влизат разходи за:

- храна - средно се смята, че на ден човек отделя 10-15 лв. за храна (ако не се храни в ресторанти) или около 300 лв. на месец;
- път - минимумът е пътят от и до работа, което в Пловдив в 2 лв. на ден, а в София 3.20 лв., или между 50 и 100 лв. на месец;
- поддръжката на жилище - тук влизат сметките за ток, вода, газ, заплащането на такси за телевизия, интернет, телефон. Средно можем да приемем 20-30 лв. за кабелна телевизия и интернет и също толкова за телефон. Разходите за ток и вода варират спрямо месеците от годината, но средно икономистите приемат, че средната стойност за ток е 150 лв. за двустаен апартамент и около 20 лв. за вода.
- хранене в ресторант - обикновено българите се хранят на ресторант повече от веднъж седмично или 1-2 пъти месечно, както в западните държави. В този случай е

добре да отделим сума от около 100 лв. на човек на месец.

Сумата за покриване на основните потребности става около **850 лв.**

3. Анализирайте разполагаемия си бюджет

Средната работна заплата в България е около 1 500 лв. бруто, или около 1 100 лв. нето Ако и Вашата заплата е в тези граници, при разгледаното бюджетиране ще Ви останат **300 лв.** за други разходи, а такива възникват.

4. Колата

Колата е основен разход за всяко домакинство, като средно се смята, че за нея ще са нужни около **200-300 лв.** за поддръжката, амортизацията и нуждите на колата.

Според сметките излиза, че пари от Вашата заплата вече не са останали. Тогава следва следващата стъпка:

5. Оптимизирайте разходите

Когато се наложи да оптимизираме разходите, обикновено първо ограничаваме храненето в ресторанти, включително и на обяд в работно време разходите за кино, за културни събития, за посещение на кино и др.

Разбира се, разход, който може да бъде оптимизиран, е колата. Използването на градски транспорт е по-евтино, а понякога и по-бързо. Това обаче е в сила, ако един човек използва автомобила. Ако с един автомобил се придвижват двама или повече члена на семейството, ще бъде по-изгодно от използването на обществен транспорт.

Не на последно място оптимизирането на разходите може да стане и чрез избиране на енергийно ефективни електроуреди за дома, за които е доказано, че значително намаляват сметките за ток.

Съветите даде: проф. д-р Михаил Михайлов